

‘Bonjour Mademoiselleke’

DE MAAN / LUKAS
GLOWACKI

Gender is niet
zwart-wit

Wouter Hillaert

Gezien op 14 december 2025
DE MAAN, Mechelen

Theaterknutselaars als Benjamin Verdonck en Stefanie Claes hebben er een broertje bij. Lukas Glowacki studeerde in 2024 af aan het RITCS en heeft nu bij DE MAAN zijn masterproef uitgewerkt tot ‘Bonjour Mademoiselleke’: een stilzwijgende voorstelling die toch zoveel vertelt. Met levende illustraties. Voor tien plus. Over alle gevoeligheden en gêne bij een meisje die liever man wil zijn. Moet je zien!

19 DECEMBER 2025

De vele voorstellingen over identiteit die we al meerdere jaren voor de kiezen krijgen, hebben niet alleen hun thema gemeen. Ze lijken ook vaak dezelfde vorm te reproduceren: een oprechte monoloog met tekst en uitleg, al dan niet ondersteund met documentair materiaal. Ze blijven graag dicht bij de realiteit, bijna als een reportage. Ze zoeken hun verbeelding in hun tekst, meer dan in hun beeld.

‘Bonjour Mademoiselleke’ pakt het heel anders aan. De vijf spelers op de vloer zijn (lang) geen directe belichamingen van hun thema, niet hun eigen visitekaartje. Het zijn dienstbare aandragers, ophouders, ontvouwers en openklappers van waar het in deze jeugdvoorstelling echt om draait: grote uitgesneden tweedimensionale zwart-wit-tekeningen en nog grotere tekstballonnen, die als in een levende strip één voor één het podium worden opgedragen, bij elkaar worden toegevoegd en zo extra betekenis en een heel verhaal uittekenen. Het ziet eruit alsof je een graphic novel live *gebouwd* ziet worden, als was het een blokkendoos.

Ook Glowacki’s narratieve benadering herinnert aan illustratie: zij vertrekt niet van een plot, wel van losse alledaagse situaties. De eerste speelt zich af in een frituur: een geprojecteerde prijslijst boven een groot wit blok, een mannengezicht dat er traag bovenuit komt piepen, de rest van zijn bovenlijf erachteraan, bewegende oogjes die naar links en rechts spieden, een flapje aan zijn balie dat openklapt om een veel kleinere bebrilde klant te openbaren, een

dialogo die zich tussen hen ontspint met steeds grotere tekstballonnen vol dagelijkse commentaartjes die twee spelers aan weerskanten opdragen. “Bonjour mademoiselleke!”, zo luidt de begroeting van de friturist. Het klinkt bijna te onnozel om theater van te maken. Maar de manier waarop charmeert meteen.

Telkens zien we voorvallen waarin onnadenkende uitspraken vallen rond het gender van het hoofdpersonage.

Pas na een strandscène met een uitvergroot okselhaar, waarin niet toevallig hetzelfde bebrilde figuurtje opduikt, begint het langzaam te dagen wat de rode draad is in dit zwart-witte universum. Telkens zien we voorvallen waarin onnadenkende uitspraken vallen rond het gender van het hoofdpersonage, dat zich Lukas noemt. “Linaaaaaaatje”, zo schalt het alweer een situatie verder door een rinkelende telefoon – maar dan geluidloos op een tekstbanner met hanenpoten van letters. Het is Lukas’ moeder, zo leren we. Zij polst of ‘haar meisje’ al naar het ziekenhuis is gegaan. “Nee, dat is pas over een jaar.”

‘Bonjour Mademoiselleke’ tekent letterlijk de binnen- en buitenwereld van een transpersoon in de knop, vóór die identiteit als zodanig herkend en erkend wordt door de omgeving. Uiterlijk zien we slechts de contouren en snelle schetsen van wat dat met Lukas doet, maar precies daarom blijft er veel ruimte voor je eigen interpretatie en inkleuring. Zeker wanneer Glowacki (ook met bril) zelf naar het middelpunt van het podium beweegt om zijn alter ego in 2D te manipuleren, gaat de voorstelling meer en meer inwerken. “Ik wil iets zeggen”, steekt kleine Lukas een paar keer zijn vinger op. Steeds weer glijden er langere, bredere, schreeuwerigere tekstballonnen over zijn appél om te mogen zeggen hoe het zit. Die pure materialisering van de eeuwige strijd om erkende identiteit doet het thema zichtbaar deugd.

Maar wat de voorstelling vooral bijzonder en bewonderenswaardig maakt, is wat theater doet met strip en illustratie. Je ziet het heel mooi gebeuren in de strandscène, wanneer uit kleine Lukas ontzettend lange armpjes van papier uitgerold worden, die zich om zijn tere lijf wikkelen als tentakels van schaamte én bescherming. De emotionele inwerking die daarvan uitgaat, puur door beweging in de tijd, zou je nooit op dezelfde manier op papier kunnen bereiken. In die fantasierijke tussenruimte tussen 2D en 3D doet Glowacki dingen met zijn materiaal die getuigen van een lang en eigenzinnig ambachtelijk onderzoek.

De hoop dat je met theater lastige thema’s extra bespreekbaar kan maken straalt af van dit stuk.

Uiteindelijk zijn het niet zozeer de tekstballonnen die volle inhoud geven aan het gevoelige thema van gendertransitie in ‘Bonjour Mademoiselleke’, wel de eigenlijke vorm van de voorstelling. De materie waaruit alle tekeningen vervaardigd zijn – een even robuust als broos spierwit kreukpapier – zegt eigenlijk alles over niet goed in je vel zitten. De heel consequent zwart-witte esthetiek waarin je ondergedompeld wordt, materialiseert het binaire denken rond gender. Het bewust trage ritme waarmee alle papieren puzzelstukken de revue passeren – met zelfs opvallende gaten die de spelers laten vallen in hun dynamiek – is de strijd met de tijd van elke fysieke transitie. Meermaals zie je *freezes* die van levend theater weer een tekening maken, terwijl ze tegelijk iets

doen voelen over de onzekere tussenstaat waarvan ik me voorstel dat transpersonen er zich vaak in bevinden.

Toch verliest deze MAAN-productie op geen enkele manier zijn charmante aanspraak, die meermaals gegniffel oogst in de zaal. Wanneer Glowacki op het eind zelf zijn gedroomde mannelijke lijf aantrekt, en zo zelf een illustratie of belichaming wordt van zijn thematiek, geeft dat allesbehalve meelijwekkende tragiek. Er straalt hoop vanaf. De hoop dat je met theater lastige thema's extra bespreekbaar kan maken door ze eens onverwacht anders in te tekenen. Precies dat doet 'Bonjour Mademoiselleke' als geen andere voorstelling: een kracht maken van pure esthetiek.